

זוהר פרשת וישב (קצא).

צריך האדם לבדוק בחטאיו כל יום ויום

רבי יוסי אמר כתוב (תהלים נ"א) **כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, שצריך האדם לבדוק בחטאיו כל יום ויום, שהרי כאשר יקים האדם ממתתו עומדים לפניו שני עדים והולכים עמו כל היום, כאשר רוצה האדם לקום, אותן העדים אומרים לו בשעה שפותח עיניו (משלי ד') עיניך לנכח יביטו ועפעפיך יישירו נגדך, עמד והכין רגליו ללכת, אותן העדים אומרים לו (שם) פלס מעגל רגליך וגו', ועל כן בהליכת האדם כל היום נצרך לו להשמר מחטאיו מדי יום ביום, וכאשר מגיע הלילה צריך לעיין ולבדוק בכל מה שעשה כל אותו היום, כדי שישוב ממעשים רעים, ויסתכל בהם תמיד, בשביל שישוב לפני רבונו, כמו שכתוב וחטאתי נגדי תמיד, כדי שישוב מהם, ובוא וראה בזמן שהיו ישראל בארץ הקדושה לא נמצא בידיהם חטא, כמו שביארו לפי שאותן הקרבנות שהיו מקריבים בכל יום היו מכפרים עליהם, ועתה שגלו ישראל מן הארץ ואין מי שיכפר עליהם, התורה היא מכפרת עליהם עם מעשים טובים, לפי שהשכינה עמהם בגלות.**

זוהר פרשת וירא (קג).

נודע בשערים בעלה, זה הקב"ה שהוא נודע ומושג לכל אחד כפי מה שמשער בלבו

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא ממך ולא רחקה היא, רבי יהודה פתח, נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ, בוא וראה הקב"ה נתעלה בכבודו שהוא טמיר ונעלם במעלה היותר עליונה, לא נמצא בעולם ולא היה, מן היום שנברא העולם מי שיוכל לעמוד על חכמתו, ואין מי שיוכל להשיג אותו, לפי שהוא טמיר ונעלם ונתעלה למעלה מעלה, וכלם העליונים והתחתונים אין יכולים להשיגו, עד שכלם אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו, התחתונים אומרים שהוא למעלה, שכתוב (תהלים קי"ג) על השמים כבודו, העליונים אומרים שהוא למטה, שכתוב (שם נ"ז) על כל הארץ כבודך, עד שכולם, העליונים והתחתונים אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו, לפי שלא נודע איה הוא, ואין מי שיוכל לעמוד עליו, ואיך יש ביכולת לומר נודע בשערים בעלה, אלא ודאי, נודע בשערים בעלה, זה הקב"ה שהוא נודע ומושג לכל אחד כפי מה שמשער בלבו, כל אחד כמו שיוכל להשיג ברוח החכמה, ובפי מה שמשער בלבו כך הוא נודע בלבו, ולפיכך כתוב נודע בשערים, באותן ההשערות של לבו, אבל שיהיה נודע כראוי לא היה ולא נמצא מי שיוכל להשיג ולדעת אותו, רבי שמעון אמר נודע בשערים בעלה, איזה שערים, כמו שכתוב, שאו שערים

ראשיכם והנשאו פתחי עולם, ובשביל שערים האלה שהם מדרגות העליונות על ידם נודע הקב"ה^[כח], ובלעדן אין ביכולת להשיג בו, בוא וראה כי נשמת האדם אין מי שיוכל לדעת אותה, אלא על ידי אותן אברי הגוף ואתן מדרגות החושים שעושים האומנות של הנשמה, ובעבור זה היא נודעת ולא נודעת, כך הקב"ה יודע ואינו יודע, לפי שהוא נשמה להנשמות ורוח להרוחות, נסתר ונעלם מכל, אבל באותן השערים שהם פתחים להנשמה על ידם נודע הקדוש ברוך הוא.

זוהר פרשת יתרו (טו).

אין ביכולת האיש להמשיך רוח שלמעלה, למטה ולהתקרב אליו, אלא ביראה
כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו, אמר רבי אלעזר כל ענין שלמעלה בין של הקדושה בין של צד הטומאה, אין ביכולת האיש להמשיך רוח שלמעלה, למטה ולהתקרב אליו, אלא ביראה, שיכוון לבו ומחשבתו ביראה ובשבירת הלב, ואז ימשוך למטה רוח שלמעלה והרצון שנצרך, ואם לא ישום לבו ומחשבתו ביראה לאותו הצד, לא יוכל להדביק בו מחשבתו, מלבד לאותן צורות הקטנות ולא בכלן, לפי שיש בהם שרים שנצרך אצלם רצון הלב וגם יראה, כל שכן אותן ענינים העליונים, שנצרך לעומתם פחד ואימה וכוונה יתירה.

זוהר פרשת יתרו (צג):

אין ביכולת האיש להמשיך רוח שלמעלה למטה ולהתקרב אליו אלא ביראה
ובוא וראה אם נזדמן לו לאיש עשיית מצוה ומכוון בה זכאי הוא, וגם אף על פי שאינו מכוון בה זכאי הוא, שעושה מצות רבונו כמי שאינו יודע להבין הטעם, אבל לא נחשב כמי שעושה ברצון לשמה, ומכוון בה במחשבה של התבוננת בכבוד רבונו, שהרי בהמחשבה תולה הענין של לשמה, ובעשיה למטה לשמה, נתעלה העשיה למעלה ונתתקנה כראוי, כדמיון זה, בפעולת הגוף מתתקנת פעולת הנפש במחשבה ההיא, שהרי הקב"ה רוצה בהלב והמחשבה של האיש, ואף על פי כן אם אין שם המחשבה ורצון הלב שזה עיקר הכל, על זה התפלל דוד ואמר ומעשה ידינו כוננה עלינו וגו', שהרי אין כל איש מביין לכוון המחשבה והלב לתקן הכל כאשר מקיים עשיית המצוה, ועל זה התפלל דוד תפלה זו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, מהו כוננה עלינו, תכוון ותתקן תקונך למעלה כראוי, עלינו, אף על פי שאין אנו יודעים לכוון המחשבה, אלא העשיה בלבדה, ומעשה ידינו כוננה, למי, למדרגה ההיא שנצרכת להתתקן^[כט], כוננהו בחבור אחד עם האבות, להיות נתתקנה עמהם על ידי עשיה זו כראוי.

זיו הזוהר

המלכות והשכינה הקדושה שישראל בעבודתם פועלים בה תקון, היינו שגורמים היחוד העליון שתדווג המלכות עם חסד גבורה ותפארת שנקראים אבות ועלמא דכורא, ועל ידי זה מקבלת שפע להשפיע למטה, וזה סוד הכתוב תנו עוז

כח. היינו הספירות שפועלים כל מיני פעולות על ידי כח האי"ן סו"ף שמתפשט בהן כמו שכח הנשמה מתפשט באברי גוף האדם, ועל ענין זה נתיסדה כל חכמת הקבלה, והמאמר הידוע פתח אליהו מבאר ענין זה בקצרה. כט. זו מדרגת

זוהר פרשת ויגש (רח:)

בזמן שהאיש הולך לימין, שמירת הקב"ה תמיד אצלו, ואין ביכולת צד הדין הרע לשלוט עליו

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע, פתח רבי יוסי ואמר כתוב (מלכים א' י"ז) ויקרא אל ה' ויאמר הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה הרעות להמית את בנה, ובוא וראה שְׁנַיִם היו שהטיחו דברים כנגד הקב"ה, משה ואליהו, משה אמר למה הרעות לעם הזה, ואליהו אמר הרעות להמית את בנה, ושניהם דבר אחד אמרו, מה הטעם, אלא זה סוד הוא, משה אמר למה הרעות, מה הטעם, אלא לפי שניתנה רשות לצד הדין הרע לשלוט על ישראל אמר הרעות, נתת רשות לצד הדין הרע לשלוט עליהם, אליהו אמר הרעות, נתת רשות לצד הרע לקחת נשמת בן האלמנה, וזהו הרעות, והכל סוד אחד, בוא וראה אליהו אמר הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה, לפי שהקב"ה אמר לו לאלהיו, (שם). הנה צייתי שם אשה אלמנה לכלכלך, וכל מי שזן ומפרנס למי שנצרך לזה, וכל שכן בזמן הרעב, הרי הוא נאחז בעץ החיים, וגורם חיים לעצמו ולבניו, וזה נתבאר, ועתה אמר אליהו הלא כל מי שמקיים נפש בעולם זוכה חיים לעצמו, וזוכה להאחז בעץ החיים, ועכשיו שולט עץ המיתה צד הרע על האלמנה הזאת שאתה צוית לכלכלני, לפיכך אמר הרעות, ואם תשאל שהלא הרע לא נעשה לאיש מאת הקב"ה, בוא וראה בזמן שהאיש הולך לימין, שמירת הקב"ה תמיד אצלו, ואין ביכולת צד הדין הרע לשלוט עליו, והרע ההוא נכנע לפניו ואינו יכול לשלוט בו, וכאשר שמירת הקב"ה תסיר ממנו, בשביל שהוא נדבק ברע, אז רע ההוא כיון שרואה שאין עמו שמירה, שולט עליו ובא להרע לו, ואז נותנים לו רשות ונוטל את נשמתו, משה אמר למה הרעות, שניתנה לו רשות לצד הרע לשלוט על ישראל שיהיו תחת השעבוד שלו.

זוהר פרשת וישלח (קסה:)

כשבא האדם לטהר, יצר הרע ההוא נכנע לפניו ושולט הימין על השמאל, ושניהם מזדוגים לשמור לו לאדם בכל דרכיו מה שהוא עושה

רבי יהודה פתח, כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, מקרא זה ביארו החברים שהרי בשעה שהאדם בא לעולם, מיד נזדמן עמו יצר הרע, שהוא מקטרג לו לאדם תמיד, כמו שכתוב לפתח חטאת רובץ, מהו חטאת רובץ, זה יצר הרע, ודוד גם כן קרא לו חטאת, שכתוב (תהלים נ"א) וחטאתי נגדי תמיד, לפי שהוא מפתה לו לאדם כל יום לחטוא לפני רבונו, ויצר הרע הזה אינו סר מן האדם מיום שנולד לעולם, ויצר הטוב בא לאדם ביום שבא לטהר, ומתי בא האדם לטהר, כאשר הוא בן י"ג שנים, אז נזדווג האדם בשניהם, אחד מימין ואחד משמאל, יצר טוב לימין ויצר רע לשמאל, ואלו הם שני מלאכים ממונים ממש, והם נמצאים תמיד עם האדם, כשבא האדם לטהר, יצר הרע ההוא נכנע לפניו ושולט הימין על השמאל, ושניהם מזדוגים לשמור לו לאדם בכל דרכיו מה שהוא עושה, זה שכתוב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך.

זוהר זיו הזוהר

לאלהים, היינו מדת המלכות שנקראת בשם אלהים.

זוהר פרשת תולדות (קמד):

כשבא האיש להטהר ולהתיגע במצות התורה, יצר טוב שהוא שנוג עמו כבר הוא נתגבר על יצר הרע ההוא, ועושה שלום עמו ונהפך לו לעבד

רבי שמעון פתח ואמר (משלי י"ז) **ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו**, בוא וראה כמה יש לו לאדם לתקן דרכיו כרצון הקב"ה, בשביל לעשות מצות התורה, שהרי ביארו כי בודאי שני מלאכים שלוחים יש לו לאדם מלמעלה להזדוג עמו, אחד לימין ואחד לשמאל, והם מעידים בו באדם בכל מה שהוא עושה, כי הם נמצאים עמו שם, ונקראים יצר טוב ויצר רע, **כשבא האיש להטהר ולהתיגע במצות התורה, יצר טוב שהוא שנוג עמו כבר הוא נתגבר על יצר הרע ההוא, ועושה שלום עמו ונהפך לו לעבד**, וכאשר הולך האיש להטמא, יצר הרע ההוא נתחזק ומתגבר על יצר טוב ההוא, וזה נתבאר, ובודאי כאשר האדם בא להטהר הוא נתחזק בכמה התחזקות, כאשר נתגבר בו יצר טוב ההוא, ואז אויביו ישלים אתו, שיצר הרע ההוא נכנע לפני יצר הטוב, ועל זה אמר שלמה (שם י"ב) טוב נקלה ועבד לו, מהו ועבד לו, זה יצר הרע, ובכן כאשר האדם הולך במצות התורה אז גם אויביו ישלים אתו, זה יצר הרע והבא מצדו.

זוהר פרשת אחרי (סח):

ואלה צדיקי אמת שאוהבים כן להקב"ה מתקיים העולם בעבורם, והם מושלים על כל גזרות קשות שלמעלה ושלמטה

אשר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' אלהיך וגו', אמר רבי אבא כתוב (ישעי' כ"ו) **נפשי אויתיך** כלילה אף רוחי בקרבי אשחרך, אויתיך, תויתיך צריך לומר, אשחרך, ישחרך צריך לומר, בוא וראה נפש ורוח ידוע שהם משותפים [בגוף] יחד לעולם, ולמדנו שעבודה שלמה שצריך האדם לעבוד להקב"ה היא כמו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך וגו', שיאהב את הקב"ה אהבת נפש ממש, וזאת היא אהבה השלמה, אהבת נפשו ורוחו, כמו שמדובקים אלה בגוף והגוף אוהב אותם, כך יתדבק האדם לאהבה את הקב"ה, להדבק בו באהבת נפשו ורוחו, זה שכתוב נפשי אויתיך כלילה אף רוחי בקרבי אשחרך, כלומר כאהבת נפשי ורוחי ממש אתדבק בך באהבה רבה, כלילה, שצריך האדם באהבתו להקב"ה לקום בכל לילה, ולעסוק בעבודתו עד שיאיר הבקר, ויומשך עליו חוט של חסד, שלמדנו אשרי חלקו של האיש ההוא שכך היא אהבתו להקב"ה, **ואלה צדיקי אמת שאוהבים כן להקב"ה מתקיים העולם בעבורם, והם מושלים על כל גזרות קשות שלמעלה ושלמטה**, למדנו שזה הצדיק הנדבק ברוחו ונפשו למעלה במלך הקדוש באהבה כראוי, מושל הוא בהארץ שלמטה, וכל מה שהוא גוזר על העולם מתקיים, מניין, מאליהו שכתוב (מלכים א' י"ז) **חי ה' אשר עמדתי לפניו** אם יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי.